

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felcélós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dobányfősszékhelyben.

Megyéspüspökünk a gyermekvédelemről.

A múlt vasárnapon a mi szép fővárosunk a gyermekekért lelkesedett. A sok egyébért való lelkesedés mellett találtunk egy olyan eszmét, a melyért érdemes belemarkolni az egész társadalom szívébe. A legkiválóbb szellemek állottak bele ebbe a munkába. S a legkiválóbbak közt a legelső a mi megyéspüspökünk volt, a kit arra kértek, hogy mozdítsa meg az ország szívéét ő, a ki a szívet minden hurján tud játszani. Nem akarunk magunk szólani a dicséret hangján, szebben hangzik, ez, ha egy teljesen idegen, érdektelen tőlünk távol álló lap hasábjairól hangzik szét országsgazerte. A mindig szellemes és népszerű *Esti Újság* írja a következőket:

Nem állhatunk ellen a kínáló alkalmának, a mely módot ad arra, hogy magaslatló szóval emlékezzünk meg arról a kiváló főpapról, a kinek neve: Prohászka.

Érdekes jelenség már magában az, hogy valaki ezzel a névvel lett a magyar katolicizmusnak egyik egyházfejedelem és a magyar közéletnek egyik kitűnője. Tehetség, tudás, adományok és igaz hivatottság nélkülül ilyen emelkedés nyilván lehetetlen és érthetetlen volna. És valóban, Prohászka Ottokárban a tehetségnek, tudásnak és hivatottságnak olyan ritka találkozására mutatkozik, a mely teljesen érthetővé teszi azt a tisztelgetést, szimpátiát és közbecsülést, a melyben nemcsak egyénisége mindenfelől, az egész magyar társadalom köréből részesül.

Igazi apostoli lélek jut kifejezésre a székesfehérvári püspök tevékenységében. Figyeli az életet, gondos ügyvellemmel, leszáll a nép közé s minden lehető alkalmammal, a mikor csak teheti, megszólal a szív gyöngéd érzelmessége nevében s a létezőt való küzdelem közé a szeretetnek arany sugaras varázsát bini szét. Szegénységről, gyámoltalanságról, a megszorultakról, és segítő jóságra szorultakról, kegyes cselekedetek áldásairól és nemes jótékonyágról oly meggyőzően és szívhezszólan tud beszélni, mint senki más. És az ő okfejtésében a jótékonyág nem olyan virág, a mely pusztán a lélek gyöngéd, résztvevő ösztönéből fakad, hanem szociális szükség és oly kötelesség, a melyet teljesíteni kell — nemcsak az elhagyottak és segédelemre szorulókról íránt való tekintetből, hanem minmagunk s a társadalom és a nemzetünk egyetemes érdekében is.

Vasárnapgyermekvédelmi szanatórium egyetület létesült Budapesten, ott megjelent Prohászka püspök s beszélt olyan szépen, olyan poétikusan, olyan bámulatos megértő gyöngédséggel az elhagyott, halovány, beteg gyermekekről, mint a szerető anya az édes gyermekeiről.

Mily megkapó sorok ezek, Prohászka püspök mily megrázó képekkel festi a szegény, her-

vadó, városi gyermekeknek, a szűk síkatorok, pincék és zughelyek ivadékaiknak szárandó sorát. Hogy ő ezt így látja, így ismeri és így megérti a nyomornak termékeit és megértven, így meg tudja rázni a szíveket: az a nevezetes Prohászka püspökben.

Ritka szónok, a ki az elmének ritka gazdagságával ékesül föl beszédeit: de a legszebb ékeség az ő szavaiban mindig a mély érzés bugása és az igazságnak olykor édes, de mindig megkapó harangcsengése. Tudás, tehetség, nagy műveltség, a beszéd művésze, a szeretet és az igazság szómja, puritán erkölcs s megértése az életnek és a szenvedéseknek a földön: ezek az adományok tették nagy pappá Prohászkat, a ki itt jár közöttünk, szorotettől és tisztellettől övezve, s megjelenik mindig és mindenütt, a hol és a mikor valamely érdemes alkalom és a szeretet szava szólítja.

Bár csak minden Prohászkaiban volna ilyen eleven érzék az élet valóságai és a magyar nemzet szépségei és életfőtételei iránt!

† Megyéspüspökünk szépséges beszéde imígyen hangzik.

Vasárnap is van, nagybőjt is van, kezdte a szónok s az ember szívesen terelődne a magabaszállás, az irgalom mélységei felé. S ha szétökök, hol is van valami, amibe Isten és emberszeretet, amibe gondolat és érzés van belefektetve, amit már jól kezdünk és nemesen folytathatunk és sokra vihetünk, megvilan az eszemben egy gondolat, a melyet magyarul mondanak ki a leghatározottabban és megmozdul szívemben egy érzelem, a melyet Magyarországon éreztek át a legmélyebben és fülembe csendül egy ige, a mely testet öltött magyar földön a legkorábban és látok egy társadalmi mozgalmat, a mely itt sietett a leghatározottabban teremteni intézményt a törvényhozzásal egyesülve és ez az ige, ez a gondolat, ez az intézmény: a gyermekvédelem. (Élénk helyeslés.)

Am itt nemcsak a gyermek védelméről, hanem a nemzet védelméről, a vérszó nemzet életének megmártásáról, itt népmertésről van szó. Azokra a szegény, fonyadt arcocskákra akarjuk az élet örömeit kicsatantani, mi a nemzet fulladó hajlásait akarjuk a Balaton vizével föllocsolni, mi egy kis menyországot, egy darab mennyországot akarunk adni azoknak, akik hervadással kezdik a virulást, haldoklással az életet, meg akarjuk őket ismertetni a gondtalan szép fiatalság idejével. És ezt mindenkinek akarnia kell. Akarnia kell az egyháznak, államnak, társadalomnak, minden érző embernek. És ezt azért is tennünk kell, mert amikor a szegények gyermekeit fölkaroljuk, nagy kulturkötéseket teljesítünk.

Tudjuk, hogy a kultúra akár a műhelyben, akár a villamos-telepen, akár majd a repülőgépek korszakában, minden korszakban életet eszik, életből él; tudjuk, hogy

életet öröl, életet fogyaszt és azt az életet ott veszi, ahová aztán az élet megfelelő hányadát vissza nem tereli. Nem a gazdagság erejéből él voltaképpen a kultúra, hanem a szegénység életerejéből él és a szegénység nem kapja vissza a kultúrában azt, amit belefektetett. Verből, idegből, agyvelőből, izom-munkából!

Látom én azt, hogy ha fonyadnak a mi gyermekeink, ha a szegénységnek a nemzedéke sorvad, hát hol van az élet, a melyből neki kellett volna fakadnia? Azt az életet elvitte a kultúra. Adja vissza a kultúra a nemes érzések adójából, amit elvitt tőlünk!

A jótékonyág legyen praktikus; az irgalmas szamaritánus praktikus érzékével dolgozzunk. Nem ingyen konyerét, de voltaképpen munkát, az élet megmaradásának forrását kell nyújtani, megnyitni és biztosítani.

A szónok ezután fejtegeti, mekkora kulturmunka, mennyire kötelessége és dicsősége a magyar turulnak az, hogy sas-zárnyaital apigó, gyöngé, szegény fonyadó fiókaiknak élet, erőt, örömet biztosít. Nagy hatása beszédét ezzel fejezte be:

„Tegyük tehát, cselekedjünk! Kérem önöket: kevesebbet a kalapra, többet a szívro. Leszakítottunk már egy-egy krizantemumot a Holtak sírjáról, hogy a szegény tífóvészesekek ajánljuk fel, de ne feledjék el, hogy miután azt az egy virágot adjuk, addig sok száz gyermekszívben egy egész virágerdő hervad el, mentstik meg ezt a virágerdőt, mentstik ezt a friss, — jaj, dehoggy friss — ezt a hervadó fiatal életet és támaszunk számára életet biztosító kereteket. Ha ezt megtettük, meg vagyok róla győződve, akkor már itt a teremben vasárnap volt, ha ezt itt mélyen átérezték, akkor bizonyos, hogy az Isten maga ment el közöttünk és amikor mi talán utána indulunk: ha utánam akarsz jönni és engem megközelíteni, ott van a nyoma az én utáimnak, arra jöj, azon az uton biztosan megközelíthetsz engem.“

ÚJDONSAGOK.

— Személyi hír. Haraszi Bernolák János honvéd főnádibiztos a miniszter táviratilag szolgálatára Budapestre, a Honvédelmi Minisztériumba vezényelte. Helyette a gazdaság-közigazgatási csoport vezetését Kemény István honvédhadbiztos vette át.

— Miniszteri kiküldött Fehérvárott. A csendőrség számára terve vett Jókai-utca 12. számú ház helyiségeinek feltülvizsgálására a belügyminiszterium közrendészeti osztályának vezetője: Hingyi Szabó László miniszteri tanácsos tegnapielőtt városunkba érkezett.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ágy- és asztalneműekben, színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett

Mai lapunk 4 oldal.

— **Eljegyzés** Schmalhegger Imre d. v. főmérnök eljegyezte Turján Jolánkát, Turján József kir. pénzügyigazgató szép és kedves leányát.

— **Hivatalos órák** Pár hónappal ezelőtt megírtuk, hogy a helybeli törvényszék hivatalos órái rövid idő múlva megváltoznak, vagyis a délelőtti és délutáni beosztás helyett egyfolytában tartatnak. Hírünket akkor kétkedve fogadták, Most, a mint a Tisztviselők Lapjából értesülünk a miniszter rövidesen megvalósítja ezt a tervet, sőt mint befejezett dolog legközelebb, talán március 15-án már életbe is lép. A törvényszéki tisztviselők szívesen fogadják a jó hírt, a melyre régóta vágyódnak — másrészt azonban olyanok is akadnak, a kik vendéglőből étkezvén, szomorúan kombinálnak, hogy akad-e majd vendéglő, a hol 12 óra helyett, d. u. 2 órakor izletes, friss ebédet fognak nekik felszolgálni. A vizsgatás azonban ezek számára is kész, a mennyiben a házasság rózsaláncai készen várják őket s ők is lemondanak arról, hogy idegenkedjenek ettől az az édes tehertől.

Végül lesz még egy harmadik következménye a dolognak akkor, ha a városházán színt azonképen behozták az egyfolytában való hivatalos órákat. Időt, munkát nem veszünk, de kedvükre tesszük a tisztviselőinknek, a kik ezt így jobban szeretnék — azután pedig megtakarítjuk a délutáni fűtést és az este való világítást.

— **A Székesfehérvári Vörös-Kereszt-Egyet** városi választmánya folyó évi március hó 6-án délelőtti 11 órakor a tüzeltől őrtonya nagyteremben tartja rendes évi közgyűlését.

— **Elmarad a térszene.** Folyó hó 6-án, azaz vasárnap a szokásos térszene elmarad. Helyette folyó hó 9-án, azaz szerdán délután fél 5 től fél 6 óráig tartja meg a ker. honvédszenekar a rendes helyen.

— **Az etyeki iskolaszék.** Február 28-án, hétfőn folyt le Etyekön a róm. kath. iskolaszéki választás, igen élénk és zajos érdeklődés mellett. Megválasztottak: Dörner Mihály ifj. 202, Kleofász György 199, Mahrer József 198, Ebner András 198, Hennemlein Ádám 198, Muschak József 198, Schary Mihály 198, Schönök József 198, Szommer I. Br. 197, Schary József H. 197, Fischer Ferenc id. 196, Knecht Ferenc 183 szóval (kath. Népszöv. tagok) rendes, Rák József 83, Dörflinger M. 82, Scheirich F. 82 (ellenpártiak) pótagokul.

— **A Szabad Liceum közönségét** tisztelettel értesítjük, hogy a legközelebbi előadásunk (márc. 6. vasárnap) nem a szokott időben (5 órakor), hanem 4 órakor kezdődik — a Szt. István tereben ugyanazon estén kezdődő konferenciákra való tekintettel. Együttel jelezzük, hogy ez alkalommal egy kitűnő vigjáték kerül színpadra, amelyben 12 hölgy és 12 férfi szerepel. A Rendezőség.

— **Közönségnyelvítés.** A városi takarékpénztár a jót. négyelet által felruházandó szegény iskolás gyermekek részére 400 koronát volt kegyes adni, a Fejérmegyei Takarékpénztár az egy-let céljaira 160 k.-át, a Közgazdasági bank 80 k.-át, a Kereskedelmi bank 60 k.-át, úgy a megcélzott sorshuzáshoz felül fizetni szívesek voltak: Lóskay Gáborné 20 k.-át, gróf Zichy Rafael 20 k.-át, dr. Ujfaluassy Sándor 1 k.-át és Krasztina Lajos 3 k.-át. Külön egyenként közönséget mond ez uton Réé Istvánné, pénztárnok.

— **Biztosítási képviselő.** Amint halljuk, egy népszerű életbiztosító társaság helyben is képviselőt fog szervezni, amely által az illető képviselő, havonta 3—400 korona melléjvédelmére tehet szert. Azok, akik a képviselőre pályáznak, küldjék ajánlataikat „Képviselő 2005” jelleg alatt. Blockner J. hirdetői iródjába, Budapest, IV, Sütő-utca 6.

— **Szerelmes öngyilkos jelölt.** Február 28-án a budapesti villamosvasut. végállomásáról hívták sürgősen a mentőket; a mentők odaröbögve egy fiatal embert találtak eszméletlenül, homlokán és hasán lövéstől eredő sérülésekkel; orre a mentők beszállították a II. számú sebészeti klinikára. Ott a rendőrség kihallgatta, kiderült, hogy a sebesült Boór Ferenc szabósegéd. Mégsebesüléséig igen hosszadalmasan és érdekesen adta elő. Ő, ugymond, Nagyerpkátán dolgozott egy szabónál. Idővel megismerkedett Steiner Irénnel, egy ottani pékmester

leányával, kibe halálosan beleszeretett s a leány is viszonzta érzelmeit. Minap a leány azzal a le-sújtó hírrel lepte meg, hogy édesapja a viszony-ukat ellenzi, ugyanígy, hogy embereket is föl-bérelt azon célból, hogy ellene t. i. Boor ellen merényletet kövessenek el s így vége szakadjon a szépen megindult regénynek. A vitez szabó legény ettől úgy megijedt, hogy elbujdosott Dunaadonyból, először Nagyerpkátára ment, majd onnét vasárnap d. u. elindult Szolgaegyháza felé, hogy innen a vonnattal Pestre utazzék. Az or-szágoton észrevette, hogy négy ember kocsin követte; mindjárt arra gondolt, hogy ezek a Steiner pékmester emberei, azért jobbnak látta kerekét oldani. Hamarosan beérkezett a szolgálgyházi állomásra s felszállt a pesti vonatra, de üldözői nyomon követtek s ők is felszálltak. Ekkor már világosan látta, hogy őt üldözik; alig hogy a vonat megindult, leugrott a vonatról, de üldözői utána ugrottak s mikor elérték, leteperték a földre, karját, lábát fogták, az egyik pedig elő-rántotta revolverét s háromszor rálőtt. Azután kirabolták. Amint összeide magát, elvánszorgott a budafoki villamos megállóhoz és azon bejött a fővárosba. A büntetetlen ellen azonban nem emel vidad. A budapesti rendőrség a csendőrség segít-ségével kiderítette, hogy az egész meséből csak annyi igaz, hogy ő szerelmes lévén a leányba s mert Steiner a viszonyt ellenezte, elbujdosott s öngyilkosságot kísérelt meg, amikor látta, hogy sebe nem veszedelmes, ezt a módját választotta egy kórházba való kényelmes bejutásnak.

Idegen szavak és nevek szóitára Kelemen Bélától csinos vászonkötésben 4 koronáért kaphatók, Klökner Péter cs. és kir. udv. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **A mulatozás vége.** Sóskuton a korcs-mában mulattak Novoszádi József és ifj. Kaponics Pál legények. Persze az italtól hucias ked-vük kerekedett; előbb összepörültek, majd össze-verekedtek. A verekedés folyamán Novoszádi egy fejbe költötte, hogy azt eltörtötte a vér. Az eljárás megindult.

— **A becsületes megtaláló.** S. Takács József tabajdi lakos, aki kocsvál gyakran szokott felrándulni Budapestre, Martonvásár közelében egy értékes sárgára kicszerzett finom bőrt talált az országuton s ezen találmányát egyszerűen megtartotta magának. Amde a dolog tudomására jutott a csendőrknek is és ezek a nem szabadalmazott találmányt elkobozták, S. Takács Józsefet pedig most utólagosan kitanítják, hogy miként kellett volna neki eljárni.

— **Dúvadak irtása a család erdőben.** Fejérvármegye alispáni hivatala Kégl Dezső nagy-birtokosnak, Székesfehérvár város határával szomszédos családi birtokára dúvadoknak strichinnel pusztítására engedélyt adott. A dúvadak pusztítására szolgáló mérgezett hullák, vagy más mérgezett anyagok a családi erdőben már a legközelebbi napokban el lesznek helyezve. Ennél fogva a főkapitány rendeletet bocsájított ki, melyben figyelmezteti az érdekelteket, illetve a családi pusztán vagy ezen birtok körül közlekedőket, hogy a mérgezett tárgyakhoz hivatalul hozzányulni, vagy azokat elulajdonítani, 10 napig terjedhető elzárás, továbbá 300 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe mellett tilos. Ha bárki annak tudomására jönne, hogy a mérgezett tárgyat valaki elvette, személyes felelősség terhe alatt köteles arról a közszéki előjáróságnak, illetve a rendőrkapitányságnak azonnal jelentést tenni.

— **A tanu jutalma.** Szabó Gábor vértesszasi lakos feljelentést tett a csendőrségen Vajda Sándor ellen, hogy az, mivel egy perben ellene tanuskodott, ásóval úgy megverte, hogy balkarja eltörtött. Vajda Sándor tagadja a terhére rótt cselekményt. A vizsgálat megindult.

— **Fatusi esendőt.** B. község segédjegyzője, H. M. minap késő este V. R. kisasszony-nal annak lakásán beszélgetett; mialatt ők így gondatlanul szórakoztak, valami jókedvű társaság egy óriási akácia dorongot érkeztet azt ajtókilincsre, úgy hogy H. M. mikor később távoznai akart, — nem tudott. Csak hosszas tana-

kozás és próbálgatás után sikerült egy konyha-késsel a köteleket éjvagosnia, s a szabadba ki-jutnia. Feljelentést tett az ismeretlen humoristák ellen, s három gyanus egyént sikerült is kinyo-mozni, akik ugyan tettüket tagadják, de tanu van rá, hogy egyikük ily nyilatkozatot tett: „Na gyerekek, most megugratjuk a Miskát.”

— **Baleset.** Katona György szabadbattyányi lakos, a vasuti állomás közelében a jó magyar szóval „hajtány”-nak keresztelt járművön közlekedett s eközben gonosz véletlennek vált áldozatává. Ugyanis kezeje a jármű keretébe szorult, s őt ujjja összeroncsolódott, majd az iedségtől lebukott a sínekre, s bal alsó karját is eltörte. A Szent György-kórházba szállították.

— **Elcsipott lóköltők.** Vértesszoglár községben 1909. május 23-án lóköltők jártak. Bach János és Metzger Antal meg is adták az árát az illusztris vendégnek. Ugyanis az éjszaka folyamán mindkettőjük istállójából eltűnt egy-egy jó-vertű ló. A gyanu rögtön az arra kóborló cigá-nyokra irányult, de semmi adatot nem sikerült szerezni. Végre a véletlen jött a csendőrség segít-ségére. Pozsonyban sikerült a két testest el-csipni. A csendőrök vallatása nem járt kellő eredménnyel, mert a tettesek mindent tagadtak. Erre lehozták őket Vértesszoglára s ott szembe-sítéskor nagy zavarukban elárulták magukat; en-nek következtében előzetes letartóztatásba helyezték őket; a vizsgálat folyik.

— **Törvényszék. Verekedés.** Fazekas István és Mészáros Ferenc csákvári legények 1908 évi december hó 13-án a szőlőből menedégetek haza-fel; az utcán találkoztak Katona Járossal, Fa-azekas régi haragosával; hamarosan belekö-töttek s úgy elverték, hogy 20 napnál tovább tartó sérülést szenvedett. Folyó hó 2-án volt ebben az ügyben a büntető föltárgyalás, melyen a törvényszék az enyhítő körülmények figyelem-bevételével a két verekedőt fejenként 6 hónapi börtönnel büntette.

— **A bajuszkötés.** Skultéty Henrik 28 éves kassai fodrászsegéd 1908 április havában a buda-pesti „Gáspár Testvérek” céggel is április jára-tott, amennyiben 214 korona értékű „páratlan” bajuszkötőt vitt el tőle gazdája számára. A ba-juszkötőket itt Fehérvárott eladta, a pénzt pedig elköltötte. Csalását 5 napi fogházra ítelték.

— **Rövid hírek.**
— **Megszokott telenc.** Hajdu József szolnoki ille-tésű fiu a veszprémi gyermekmenhelyről a napokban megszokott, gyalogosan Győrbe ment, de ott a rendőrség kezei közül kisiklott. Győr-ből átrándult Székesfehérvárra s itt próbált szere-ncsét, azonban itt már a rendőrség elcsippte. Tegnap jelentkezett a veszprémi gyermekmenhely egyik tisztviselője a rendőrségen és a fiut vissza-szállította.

— **Eltoloncolt cigányleány.** Kolompár Boris szombathelyi illetőségű cigányleány, akit csak a napokban toloncolt el a rendőrség, úgy látszik nagy előszeretettel viseltetik városunk iránt, mert f. hó 1-én ismét visszatért. A cigánylányt a ren-dőrség ismét pártfogás alá vette és Szombathelyre toloncojja vissza.

Színház.

Kedd, március 2.

Tűzerek a gyakorlaton. Ivánfi jutalomjátéka. Egész ösztimesseggel elmondhatjuk, hogy a kö-zönség ünnepelt. Zsufolt házat hozott össze és az előadás elejétől végéig igen jól mulatott, főleg Ivánfi józú szerepén. Ivánfi nem tartozik a nagy alakítók közé, se nem drámai színész, se nem komikus, inkább egyveleg, hidegfölvágot, min-denből valami, akit bármikor elő lehet rántani s kitölteni vele az üröket. Ivánfi ezt a szerepkört aztán arra használta fel, hogy a közönség szívé-ben töltsön be őt. És ez az ő dicsőrete. Ehhez járul az eléggé kedvelt hangja, a melyből ha hánnyik is a művészi iskolázottság, de meg van az a szerencsés tulajdonsága, hogy a közönség-nek tetszik. S ez a fő. Egy csomó kuplét is éne-kelt Ivánfi. Nem tudjuk, hogy a saját szerzemé-nyei-e vagy más követte el őket, de elég gye-négek voltak, azonban főleg a helyi vonatkozásaik

miatt sokaknak tetszettek s Ivánfiak sok, igen sok tapsot arattak. Ezzel elérte a célt s nem hiába adta őket elő. Maga a darab mint színmű értéktelen, mint mulattató objektum igen határos s a publikum, amely szenvedéllyel szeret nem gondolkodni, s a fejtörés helyett a készen kacsagni, mulatni, igen jól érezte magát. A mese igen egyszerű. A tűzérkapitány ur (Déri) a gyakorlaton beleszeret egy leányba (Fekete), a májja (Tomborné) meg a kapitány ur kutyamosójába (Ivánfi) s ezen mulatnak ök maguk, meg a publikum, a mely minden percben tudta ugyan, hogy mi fog következni, de azért élt a kedvező alkalommal és kedvére kizacagta magát, hogy belefájdult a vékonya. S ez köll a magyarnak, nem a zadó! Enek is volt a darabban, ameyiet énekes bohózatnak jeleztek, de csak egy s így volt jó. Ivánfi igen sok tapsban, igen zajos ünneptésben részesült, sőt valamelyik jóakarója hasznos ajándékkal is megörvendeztette — két tucat zsebkendővel. Persze ez si jobb, mint lik a fejbe. Hisszük azonban, hogy ez nem célzás akart lenni.

Még egy dologról említést kell tennünk. Késmárky Lujza, a szatmári színház koloratur primadonnája a felvonásoközben próbaéneklést tartott. A megjelenése elég szimpatikus, a hangja iskolázottság szempontjából igen szép sőt művészi; annyi lágyág, annyi szinöz erő, érzés, hízogés van benne, hogy teljesen elragadna bennünket, ha nem volna valami felhang vagy orrhang árnyalat, amely olviszi a kellemes benyomások egy részét. Lehet, hogy ezt meg lehet szokni, de most sajnálkozva kiérezük azzal az észrevételünkkel együtt, hogy a második éneknél mintha az energiája csökkent volna. A közönség elég szívesen fogadta, ámbar tulságosan nem melegegett fel a kisasszony énekétől.

Szerda, március 3.

Mándoky Béla bucsuja.

Egy katona története. Megjárta az élet hosszú útját, a küzdelemnek munkának, a dicsőségnek, meredek sziklakkal, tövisekkel, virágokkal tele szórt útját. Most, mikor a végére ért, mikor a napja leáldozóban, visszatekint a megtett munkára — visszatekint fehérvári szereplésére, a 25 év előtti férfiü büszke diadalaira, diadalmas előretörtetésére. Székesfehérvár uri publikuma pedig odáll köréje és ünnepli oly szeretettel, hogy a szív megindulása el nem maradhat, hogy a könyvek csillogása nem hiányozhat. Az öreg művész pedig összeteszi a két kezét, hálálkodva, örülve és az arca vonásai ellágyulnak s birkózik a könyveivel, aztán azt mondja: jó harcot harcoltam, nemzetemért, a művészet ideáljáért és nem festett hamisságért küzdöttem, leteszem a lantot s nyugodtan teszemle; férfimunkát, becsületos munkát végeztem, a melyre büszke lehetek. S büszkeségem, hogy megértettek, hogy nem hiábavalóságba veszett bele az életem. Alba Regia, a büszke királyi város késő utódai megértették s még most is méltányolják munkálkodásomat.

Igen! ezt éreztük tegnap este, mikor Mándoky a színpadon megjelent, a mikor a közönség lelkesen, szeretettel, áradozva tapsolt, ujjongott a magyar kultura pihenni téréo harcósának. Az a babérkoszorú, amely Mándoky elő borult, az egész közönség szíve szerint való volt s őszinte tiszteletünk érzelmei fonták össze lombjait.

Az egykor daliás Mándoky ma már meghajlott a 71 esztendő, az 51 évi művészi munka sulya alatt. De látjuk rajta, hogy a férfiszépség typusa volt s ha a hangja nem is cseng többé erősen, a dikció, a mozdulatainak hajlái megértetik velünk, hogy érdemes ember elé szórjuk elismerésünk virágait.

Maga a darab régi darab. A régi színművek mondva csinált érzelmességeivel kártyavászerü mesealkotásával. a melyre rakjuk ugyan egyik emeletet a másik után s közben nem aggódva, csak figyelve nézzük, hogy mikor tetszik neki halomra omlani. Magának Mándokynak se volt nehéz és nagy szerepe benne, de a mit játszott szípen, érzelmesen, hatással játszotta meg. Egyébiránt a publikumnak elég volt öt csak látnia, lelkesedett, tapsolt neki annyit, a mennyi egy ifju primadonna bájainak is elég volna.

Helyes! Az összejáték egészen jó volt, a melybe különösen Déri és Batori vittek bele nagyobb erőt. Kár, hogy Batori komikus volta a gyengébb publikumot megint hamisan hangolta, a mely nem tudta megérteni, hogy mikor illik és mikor nem illik nevetni.

Déri! apropolis Déri. Tisztelet publikum! Déri Bélának szombat jutalomjátéka lesz a Királytigrisben. Ez a jó ember, a ki dallás megjelenésével, tenger munkájával, mindig becsületos jóakara távalannyi, de annyi örömet és kedves szórakozást szerzett s annyi szympatiánkat keltette fel — ez a Déri megérdemli, hogy a közönség szívesen honorálja ezen az egy napon legalább az ő sok-sok érdemét.

Méltóztassák zsúfolt házat csinálni. Megérdemli!

MEGHIVÓ.

A „SZÉKESFEHÉRVÁRI KERESZTÉNY FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET“

f. é. márc. 13-án délelőtt fél 11 órakor

a belvárosi kath. kör helyiségében tartja

Rendes Évi Közgyűlését,

melyre a szövetszvet tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. A zárszámadások, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek tárgyalása, s a tiszta jövedelem felett való határozat.
3. Elnök, alelnök és 3 igazgató választása.
4. Három rendes és két pót-felügyelő bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok (ha legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt beadnak. Alapszabályok 29. §).
6. Két tag kiküldése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

MEGHIVÓ

A VÁLI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

1910. évi március 13-án délután 3 órakor

— tartja az 1909. évet záró —

Rendes Közgyűlését

a szövetszveti korcsma helyiségében, melyre a tagokat tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1909. évi zárszámadások tárgyalása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság számára a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyeresmény felosztására vonatkozó igazgatósági ajánlat tárgyalása.
5. Az alapszabályok 26. 27. §. értelmében a belépő felügyelő-bizottság választása.
6. Alelnök választása.
7. Esetleges indítványok.
8. Két tag kiküldése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.

Ezen meghívó, továbbá a mérleg, a veszteség-nyereség számla, a be és kifizetési tagok száma, a Szövetszvet tagjainak névsora üzlet részük feltüntetésével, a Szövetszvet üzlethelyiségében f. é. március hó 1-étől a közgyűlés napjáig hozzémelére kifüggesztett.

Vál, 1910. március 1.

Az igazgatóság.

A mélyentisztelt

hölgyek figyelmébe!

Ha fáj a feje és korpás!

Ha hull a haja és zsíros!

mosassa fejét a legjobb gyógymóddal

kamilla-, kátrány-, Schanpoöing-kivonattal.

Hulés kizárva

Olcsó árak.

Maniküre kéz- és körömápolás.

Hajfestészet, hajszőkítés minden színben.

ONDOLATION — hajhullámozás!

Ifj. Keronafi Károly,

ősi fodrász, — Nádor-u. 13.

Külön hölgyterem,

bejárat a kapu alatt.

Váli Fogyasztási Szövetszvet zárszámadása az 1909. üzletévről.

Mérleg-számla.

VAGYON			TEHER		
	Kor.	fill.		Kor.	fill.
Pénzkészlet	—	—	408 drb. üzlet rész á 10 K	4080	—
Arukészlet	5922	35	Aruhitelezők	3714	30
Ingatlanszámla	7000	—	Kölcsön számla	6150	—
Adósok	1974	89	Tartalékalap	1550	69
Felszerelés	839-36	—	Egyenleg 25% tart. alap	86-43	—
20% leírás	167-86	671	" 5% segélyalap	17-28	—
Alakulás	284-71	—	" 70% tiszta nyereség	241-93	345
20% leírás	56-94	227			64
Értékszámbla biztosítás 1910-re	—	44			
	15840	63		15840	63

Üzleteredmény-számla.

KIADÁS		Kor.	fil.	BEVÉTEL		Kor.	fil.
Házbér		180	—	Nyersbevétel		6743	98
Személyzetfizetés		1500	—				
Szállítási költség		496	45				
Üzletiköltség		773	51				
Adók		1600	08				
Felszerelés 20% leírás		167	86				
Alakulás 20% leírás		56	94				
Kölcsöntörlesztés		1200	—				
Kamatok		423	50				
Tisztanyereség		345	64				
		6743	98			6743	98

Vál, 1909 december 31-én.

Chay Antal, elnök.

Gerecze Ambrus, alelnök.

Deym Béla, titkár.

Balog András, Keresztes István, Keresztes Mihály, Dobrádi Sándor, Csincsa János ács, Bencze János, Horváth János, Zsigmond Márton, Galambos Gábor, Göbblös János, Csókás László, Ravasz Lajos, Csincsa János, Szabó Antal, Németh János Csókás András, D. Nagy András, igazgatósági tagok.

1908 december 31-én volt 153 tag 443 bef. részvényvel,

1909 év folyamán kilépett 23 tag 52 bel. részvényvel,

1909 év folyamán belépett 2 új tag 7 bef. részvényvel,

egy volt tag újabb 10 bef. részvényvel.

Tehát 1909 dec. 31-én van 132 tag 408 drb. bef. részvényvel.

Ezen mérleg és üzleteredmény számla a felügyelő bizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek talatott.

Milosevics János, elnök;

Körmenli István,

Varga István,

Gál Mihály,

Zsigmond Sándor, f. b. tagok.

A Székesfehérvári Keresztény Fogasztási Szövetkezet mérleg-számlája 1909. január 1-től—1909. december 31-ig.

VAGYON		K.	f.	TEHER		K.	f.
Készpénz		1318	96	810 drb. üzletrész á 10 kor.		8100	—
Árukészlet		18082	23	Áruhitelezők		13473	64
Adósok		8087	61	Tartalékalap		6166	18
Felszerelés	608-44			Egyenleg mint nyereség		467	40
20% leírás	121-68	486	76				
Egy központi szövetk. üzletrész		100	—				
Egy havi házbér		131	66				
		28207	22			28207	22

Veszteség-nyereség-számla.

KIADÁS		K.	f.	BEVÉTEL		K.	f.
Házbér		1580	—	Árukánál bruttó nyereség		14324	95
Személyzet fizetése		6788	12				
Szállítási költség		2446	83				
Üzleti költség		1609	32				
Adó		811	64				
Tőzsde és italmérési adó		288	—				
Fogyasztási pótdadó		211	96				
Felszerelés 20%		121	68				
Egyenleg mint nyereség		467	40				
		14324	95			14324	95

1908 december 31-én volt 457 tag 808 üzletrésszel, 1909-ben belépett 8 tag 25 üzletrésszel, kilépett 17 tag 23 üzletrésszel, 1909 dec. 31-én van 448 tag 810 üzletrésszel.

Székesfehérvár, 1909 december 31.

Kúsa Ferenc, igazgató. Knittlhofer István, alelnök. Streit Ferenc, elnök. ifj. Lits Ferenc, igazgató. Pangl Lipót, igazgató.

Ezen mérleg-veszteség és nyereség-számla a felügyelő bizottsági tagok által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek talatott.

Schmölitz József,
a felügyelő bizottság jegyzője.

Dr. Szabady József,
felügyelő bizottsági tag.

Dr. Klauz György,
felügyelő bizottsági elnök.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.